

פסיכולוגיה התפתחותית ג'

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעותיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים:

פרק ראשון	24 נקודות
פרק שני	56 נקודות
פרק שלישי	20 נקודות
סה"כ	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: ענה על מספר השאלות הנדרש בשאלון. המעריך יקרא ויעריך את מספר התשובות הנדרש בלבד, לפי סדר כתיבתן במחברתך, ולא יתייחס לתשובות נוספות.

בשאלון זה 6 עמודים ועמוד אחד של נספח.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (24 נקודות)

ענה על כל השאלות 1-6 (לכל שאלה – 4 נקודות).
לכל שאלה ארבע תשובות, אך רק אחת מהן נכונה. הקף את האות המציינת את התשובה הנכונה בדף התשובות שבנספח. הדבק את מדבקת הנבחן שלך בנספח, במקום המיועד לכך, ובתום הבחינה, הדק אותו אל מחברת הבחינה שלך.

שאלה 1

השבוע גבהה יעל בסנטימטר אחד, וטלי אמרה בפעם הראשונה משפט שלם.

- א. השינוי שחל בהתפתחות של יעל הוא שינוי כמותי, והשינוי שחל בהתפתחות של טלי הוא שינוי איכותי.
- ב. השינוי שחל בהתפתחות של יעל הוא שינוי איכותי, והשינוי שחל בהתפתחות של טלי הוא שינוי כמותי.
- ג. השינוי שחל בהתפתחות של יעל ושל טלי הוא שינוי איכותי.
- ד. השינוי שחל בהתפתחות של יעל ושל טלי הוא שינוי כמותי.

שאלה 2

לאחר המעבר מחטיבת-הביניים לבית-הספר התיכון, בתחילת השנה הראשונה ללימודים, תלמידים רבים מתקשים להצליח בלימודים. איך אפשר להסביר זאת על-פי התיאוריה של מאסלו?

- א. התלמידים צריכים לספק את הצורך שלהם בהערכה לפני שהם מספקים את הצורך שלהם במימוש עצמי.
- ב. התלמידים צריכים לספק את הצורך שלהם בהשתייכות לפני שהם מספקים את הצורך שלהם בהערכה.
- ג. התלמידים צריכים לספק את הצרכים הפיזיולוגיים שלהם לפני שהם מספקים את הצורך שלהם בביטחון.
- ד. התלמידים צריכים לספק את הצורך שלהם בהערכה לפני שהם מספקים את הצורך שלהם בביטחון.

שאלה 3

רונית בת השנתיים לא הצליחה לשרוך את שרוכי נעליה. אביה אמר לה: "את קטנה, תני לי לעזור לך".

על-פי אריקסון:

- א. אבא של רונית עוזר לה לפתור את הקונפליקט "אמון בסיסי מול חשד בסיסי".
- ב. אבא של רונית אינו עוזר לה לפתור את הקונפליקט "אמון בסיסי מול חשד בסיסי".
- ג. אבא של רונית עוזר לה לפתור את הקונפליקט "אוטונומיה מול בושה וספק".
- ד. אבא של רונית אינו עוזר לה לפתור את הקונפליקט "אוטונומיה מול בושה וספק".

שאלה 4

מדוע נכשלו הניסיונות ללמד את ילד הפרא מאבירון לדבר?

- א. כי הוא נולד חירש-אילם.
- ב. כי הוא נולד ללא התכונות הגנטיות הנדרשות ללימוד שפה.
- ג. כי בתקופה הקריטית ללימוד שפה הוא לא נחשף לשפת בני אדם.
- ד. כי החוקרים שטיפלו בו לא הצליחו לספק את צורכי ההערכה שלו.

שאלה 5

בכל פעם שהגננת מודיעה לילדים על יציאה לפעילות בטבע, טל, אחד הילדים בגן, קופץ ממקומו בהתלהבות וצועק: "יש!".

איזו תכונת מזג מסבירה את ההתנהגות של טל?

- א. רמת ריכוז והתמדה
- ב. התקרבות-רתיעה
- ג. סף רגישות
- ד. עוצמת תגובה

שאלה 6

רועי לא הצליח לשמוע את ההסבר של מורתו, כי היה רעש בכיתה.

איזו תקלה הפריעה לרועי לשמוע את דברי מורתו?

א. תקלה בהפקת הרעיון

ב. תקלה בתרגום הרעיון למסר

ג. תקלה בקליטת המסר

ד. תקלה בפירוש המסר

פרק שני (56 נקודות)

ענה על שבע מבין השאלות 7-15 (לכל שאלה – 8 נקודות).

שאלה 7

ציין **שניים** מן המעגלים (המערכות) שמקיפים את הפרט על-פי ברונפנברנר, והסבר מה כולל כל מעגל.

שאלה 8

בניסוי של גול ותומפסון קצב הלמידה של התאומה השנייה היה מהיר יותר מקצב הלמידה של התאומה הראשונה. הסבר מדוע.

שאלה 9

לפניך רשימת אירועים. העתק את הרשימה למחברתך ורשום ליד כל אירוע אם הוא מתאר תקשורת חד-סטריית או תקשורת דו-סטריית.

1. מנהל בית-הספר מודיע במערכת הכריזה של בית-הספר שבגלל השלג, הלימודים מבוטלים.
2. רונית משוחחת בטלפון עם חברתה ומנסה לתאם אתה מועד לפגישה.
3. דן צוחק בקול רם בזמן שהוא צופה בטלוויזיה.
4. נועה ונורית נפגשות ומתחבקות.

שאלה 10

הסבר מהי נורמה.

הבא דוגמה **אחת** לנורמה פורמלית ודוגמה **אחת** לנורמה לא-פורמלית.

שאלה 11

תאר, על-פי אריקסון, את השלב "חריצות מול נחיתות".

הסבר דרך **אחת** שבאמצעותה יכול מורה למנוע תחושת נחיתות אצל תלמידיו.

שאלה 12

הסבר מהו תהליך ההקברות ומהי חשיבותו.

שאלה 13

ציין את **ארבע** המטרות של הפסיכולוגיה ההתפתחותית, והסבר **שניים** מהן.

שאלה 14

לפניך ארבעה תיאורים. ציין מהם התיאורים שבהם מוצגת קבוצה. נמק את תשובתך.

1. אנשים העומדים בתור לאוטובוס
2. נערים המתאמנים לקראת טורניר כדורסל
3. תלמידי אחת מכיתות י' בבית-הספר "שלום"
4. אנשים הצופים בסרט בבית-קולנוע

שאלה 15

בתיאוריה של מאסלו הצרכים המניעים את האדם מוצגים כמִדְרָג. הסבר מדוע, והבא ביקורת **אחת** על התיאוריה של מאסלו.

פרק שלישי (20 נקודות)

ענה על שאלה 16 – שאלת חובה.

שאלה 16

הסבר **חמישה** מבין המושגים שלהלן (לכל מושג – 4 נקודות).

א. פסיכולוגיה התפתחותית

ב. כוח הכפייה

ג. מורטוריום

ד. רמת פעילות

ה. דימוי עצמי אידיאלי

ו. הערכה עצמית

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.

הדבק את מדבקת הנבחן שלך במקום המיועד לכך.
כשתסיים להשיב על השאלות, הדק את דף התשובות למחברתך.

שאלה 1 א ב ג ד

שאלה 2 א ב ג ד

שאלה 3 א ב ג ד

שאלה 4 א ב ג ד

שאלה 5 א ב ג ד

שאלה 6 א ב ג ד